

GÁLATAS

Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɥ yɥ 'yɛc'yɛi bɥ ja ra häi Galacia

Ran zɛngua

¹ Nugä dra Pablogä, guecä him bi huangä yɥn 'yohɥ, pɛ gueɛ a ra Jesucristo, nɛ'a rá Ta, ngue bi xox'a rá Ts'unt'ɥ 'bɥ mi du.

² Nugä nɛ gätho ya ma cuhɥ nangue Ojɔ ngue i 'bɥcua dí pɛn'nahɥ ran zɛngua. Guehna ra sɔcuɔ dí ot'ahɥ, nangue gätho yɥ 'yɛc'yɛi i 'bɥpɥ ra häi Galacia.

³ Dí äp Ojɔ ra Ta nɛ ma Hmuhɥ ra Jesucristo di 'da ahɥ rán japi nɛ da hyut'a ni mbɥihɥ.

⁴ Nu'a ra Jesús bin däɛ bi gurca ma ts'oquihɥ. Nɛ nangue'bɥ mí du a, bi zä da yɔnjɥ nangue ran ts'o i jaua ja ra ximhäi. Nɛ guehna rá pähä ma Tahɥ Ojɔ bi 'yørcahɥ.

⁵ Janangue'a dí ɛspahɥ Ojɔ nɛ i ja rá nuixte gätho yɥ pa mazai.

Hin'yɥ man'da ram hma ngue dí m pø a n'da

⁶ Nugä xøgue dadí hyonya thoho hanja 'bexque gá hɛchmbɥ Ojɔ ngue bi zon'nahɥ xquí pähmbɥ rá mate ra Cristo, nɛ gá hyɔxhɥ n'dan'yo ra 'yu t'ɛmbi ní zin ahɥ Ojɔ.

⁷ Pɛ hin'yɥ man'da ra 'yu ní zinjɥ Ojɔ, hinda hønt'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pɛ i 'bɥ'i 'da'ɥ in nde da hyä ahɥ, ngue nde di pä't'ahɥ ra 'yu nangue ra Cristo.

⁸ Pɛ ya xtá xi ah_u ra 'yu ngue majuaṇi dí yaṇj_u Oja a. Nu'b_u 'bo'o da xi ah_u ne 'dahma 'dan'yotho da xi ah_u, da nu rán ts'embi Oja a, madague'b_u guecä o n'da rá_m 'bɛhni mahɛts'i.

⁹ Ga xi ah_u mahø'n'a tengu ya xtá xi ah_u, nu'b_u 'bo'o xi ah_u n'dan'yo n'da ra 'yu xinda gue'a gá hyaṁhb_u, Oja da zänba ran unbi a.

¹⁰ Nuna ram hma dí xi ah_u nts'ɛdi ts'u. Mfadi hin dí honi guin numanhoj_u, pɛgue dí hongä Oja da numanhogui. Pɛ nu'b_u xcá honi 'bɛ'a dí numanhog y_u ja'i, hingui sä xcán 'yɛhɛgä nanguie ra Cristo 'b_u.

Hønt'a Oja bi bɛnba ram hma im man ra Pablo

¹¹ Ma z_u cu ah_u, dín nde ah_u gui paṁhb_u hing rá_m hman y_u ja'i a rán ho ma'da'yo ra Cristo dá xi ah_u.

¹² Nu ran ho ma'da'yo dí_m mangä, xínga n'da ran 'yoh_u bi xiqui, ne hín dá øcä b_u ja man xädi a, pɛ guesɛ a ra Jesucristo bi jaqui dí paḍi.

¹³ Nu ah_u ya gá 'yøhmb_u 'bɛ'a mí øt'ä nu'b_u mi tɛndä yá t'ɛc'yɛi _u ma mijudíohe, ɛmme madí undä ran unbi _u yá 'yɛc'yɛi ra Cristo, ne mim bɛngä xcá juadi gätho _u.

¹⁴ Ne mi øt'ä x_un ho yá t'ɛc'yɛi ma mɛnguhe y_u judío, ɛmme mi ɛhya ga ja'ts'ä _u, ne xínda gue'u mi'da 'da ingu y_u jɛya mi pɛs'he. Nguetho ɛmme min nde xcá thocä yún t'øt'e _u ndu mam bombøtahe maya'b_u.

¹⁵ Pɛ nu'b_u hin nám 'b_ucä, Oja xí huangui, ne m'bɛjua bi zongui nanguie rá mate. Nguetho bi ndesɛ Oja a.

¹⁶ Jananguie'a bi jaqui dá pa'a rá Ts'un't_u ngue gue'a ra Cristo, guerp_u bi zä gam man rá_m hma b_u

'buh yu ja'i hing yu judío. Ne nu'bu mi zoncä Oja, xinga n'da ra ja'i bi xängui.

17 Ne him 'bex dá mbagä bu ja ra hnini Jerusalén ngue xcán ya'be u mi'da yá 'bäih_u ra Cristo ngue m'bet'o xinda guecä. Pe m'bet'o dá mbagä bu ja ra häi Arabia bu njongui 'bui, gueru dán ya_{se}'be Oja. M'bejua buya duá pengä bu ra hnini Damasco.

18 Pe xí tho'an hyu jeya 'bu má mbagä bu ja ra dahhini Jerusalén, ja dá pa_{cä} ra Pedro buya, ne 'de'macut'a thoho dám 'bu'be bu ra Pedro.

19 Pe hin dá nugä mi'da yá 'bäih_u ra Cristo, pe hont'a ra Jacobo rán 'yoh_u ma Hmuh_u dá nugä bu.

20 Pe majua_{ni} na dí ot'ah_u, nguetho i pa Oja hin dí mangä ra fehni.

21 M'bejua buya dá mbagä bu ja ra häi Siria ne ra häi Cilicia.

22 Ne nu'u yu 'yεc'yei dim peti bu ja yám peti bu ra häi Judea, him mi pa_{qui} nguetho njam'bu min nugui.

23 Pegue mi øde ngue guecä drá Pablo mi εna xcá juah yu 'yεc'yei, pe nuya dí mangä rá m hman Oja.

24 Janangue'a bi un ra jamadi Oja ngue 'be'a bin ja nanguecä.

2

Mi'da yá 'bäih_u ra Cristo bi zimanho a ra Pablo

1 Nu'bu mi tho'a 'de'magoho njeya dá mbagä mahøn'a bu ja ra dahhini Jerusalén. Dá mbe'be ra Bernabé ne dá six'be ra Tito.

2 Nugä dá mbähmbe bu nguetho bi bεngä Oja. Ne dán yahe 'da'u yá ngurpi yu 'yεc'yei. Ne hont'u dá xi'be 'be'a ním hma dí xi'u hing yu judío, ngue gue'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Nguetho dí su di

u't' yú mbui 'be'a dí øt'ä, ngue hinga ne'u yú t'εc'yei yu judío dí mangä hapu dí 'yo. Ne nu'bui hin xtá numanho, xtí ts'onga ma 'befi bu 'bu.

³ Pe nte bi xic'be, xím bi ma ngue jatho da thecuá rá xifani ra Tito tengu yú t'εc'yei yu judío. Ne nuna ra Tito hin ra judío na, pe ra griego na.

⁴ Pe mi 'bupu u 'da yu hyäte ngue yun 'yøxte, ngue høntho in øxtho, ngue nde da badi gue'bu dí øt'ä yú t'εc'yei yu judío o hin'na. Nu'u in nde di hegahu 'be'a gátho bi 'daju ra Cristo, ngue bi jaju ga hehmbu yun t'øt'e yu judío.

⁵ Pe xíngui ts'u dán hyehmbe ngue da hyäje u yu hyäte, pe dá zacuähe a ram hma majuañi. Nguetho dín ndehe, hønt'a majuañi rán ho ma'da'yo ra Cristo gui 'yε't'ambuihu a.

⁶ Ne nu'u njuantho yu ngurpi bu, madague'bu t'εmbi man'da ja yun t'εdi xinda guecä, pe 'da'angudähe, nguetho 'da'angu yun 'yohathoho bu na nu Oja. Ne him bi xiqui n'dan'yo n'da ram hma ga xänba yu ja'i.

⁷ Pe nu'u yu ngurpi bi hyaxa njuañi ngue gue'a Oja bi 'dacä ra 'befi ga xi'u hing yu judío a rán ho ma'da'yo ra Cristo, tengu thoho ra 'befi bi un Oja ra Pedro nangu da xih ma mijudíohe.

⁸ Nguetho n'dat'a Oja bi 'dac'be ra ts'edi ra Pedro, ne bi xifi da xi'u yu judío, pe nugä, bi xiqui ga xi'u hing yu judío.

⁹ Janangu'e'a nu'bu mi hyaxa njuañi ngue 'da'angu nan hεts'i a ra 'befi bin 'daje u yu ngurpi a ra Jacobo, ne ra Pedro, ne ra Xuua, bi bendga ma 'yε'be ra Bernabé. Nu'a nám bøn'a n'dat'a dí εc'yeihe, ne n'dat'a dím mamhbe ga mbε'be bu 'bu'u

hing y_u judío, dam pɛ'be b_u, pɛ nu'ɯ, di thoqui da xih y_u judío.

¹⁰ Hønt'a bi xic'be jatho ga fäx'be y_u hyoya, pɛ ngub_u dí çhya ga øt'a.

Nu'a ra Pablo bi dämhyq ra Pedro b_u Antioquía

¹¹ Pɛ nu'b_u mi mba b_u ja ra hnini Antioquía a ra Pedro, nugä dá xip rá hmi, nguetho hingui ho bi 'yøt'e.

¹² Nguetho nu'b_u mi zøm b_u 'da ɯ ma mijudíohe bi mbɛn'na ra Jacobo, nɛ 'bex bi 'yɛ'ts'a na sihmɛɯ ɯ hing y_u judío, sä bi zu da 'yɛmp'ɯ yú mijudíoɯ hingui ho bi 'yøt'e.

¹³ Nɛ nu'ɯ mi'da y_u judío ngue mi ɛc'yɛi b_u, bi dɛn'na ra Pedro. Nɛ'a ra Bernabé bi dɛn'nd_u ngue madí yorba yún t'øt'e.

¹⁴ Pɛ nu'b_u má nugä ngue him bin thɛui ran ho ma'da'yo a bi 'yøt'ɯ, dá xi'a ra Pedro, nɛ gátho mi 'bäpɯ: “Nu'i gra Pedro gra judío, pɛ hin gmi øt' yún t'øt'e y_u judío. Pɛ hanja gní 'yøt' mahø'n'a yún t'øt'e y_u judío, nɛ n'danni guín sihmɛ. Pɛ tengu'b_u guí uth_u ɯ hing y_u judío ngue da 'yøt' yún t'øt'e y_u judío,” dá çmbi.

Dy_u judíohe, ní yqñje a ra Cristo

¹⁵ Nugähe ngue däm 'b_uhmbe dy_u judíohe, nzai dá øthe yún t'ɛdi Oja bi sije. Nɛ hin däm 'b_uhmbe tengu'ɯ hing y_u judío, ngue hingui pəh yún t'ɛdi Oja ɯ.

¹⁶ Pɛ guehma dí pəhmbe hin dí hogahe ɯ yun t'ɛdi gue Oja bi un mam bombøtahe maya'b_u, pɛ hønt'b_u ga hāmhbɛ rá mate ra Jesucristo, di hoga ma ts'oquihe, dy_u judiógähe. Janangue'a nɛcähe ngue dá pəhmbe yún t'ɛdi Oja, pɛ dá hāmhbɛ rá mate

ra Jesucristo ngue di hogahe. Ne hin dí εmhbe di hogahe 'b_u dí øzehεhe _u y_un t'εdi. Nguetho mán t'o't'i: “Xínga n'da da t'εmbi x_un ho nanguε y_un t'εdi Oj_a.”

¹⁷ Ne nugähe dy_u judíohe, pe nanguε ra Cristo dí homhbe di hogahe ya. Ne gue'a ná εs'he a dí m bεmhbe di hogahe _u y_un t'εdi Oj_a. Pe hin dí m bεmhbe ngue dy_u 'yøt'ats'oquihe 'b_u dí εs'he _u, nguetho gätho x_un hotho rá 'yu ra Cristo.

¹⁸ Pe nu'b_u gam mangä ngue jatho ga øt'ä mahøn'a y_un t'εdi Oj_a bi un ma mijudíohe, ngue gue'_u dí hogä _u, pe ga cohi dra 'yøt'ats'oqui 'b_u, nguetho hin dí hä't'i ga øt'ä y_un t'εdi tengu in nde Oj_a.

¹⁹ Jananguε'a dá ε'ts'ä ná bεngä ní zingä Oj_a _u y_un t'εdi, ne dá ten'na ra Jesucristo nguεp_u da zä di 'dac ra 'da'yote, ne da zä b_u ga ørpa rá 'bεfi Oj_a b_uya.

²⁰ Nuya däm 'b_ucä tengutho 'b_u 'darp_u xcá tu'be ra Cristo b_u ja ra pont'i, ngue bi 'berca man 'yomfεnise. Ne gue'a ra Cristo i 'b_ucua mbo ma mb_ui ya, di bεngä a dí m ma ne 'be'a gätho man'da dí øt'ä. Pe gue'a nám 'b_ucä a ngue thocua tho dí hängä rá ts'edi a rá Ts'unt'_u Oj_a, ngue bi huεgä a ne bi un rá te nanguεcä.

²¹ Ne nugä hin te dí m mangä ngue säti thoho bi du'a ra Cristo. Pe nu'b_u xtí hogah_u _u y_un t'εdi Oj_a, säti thoho bi du'a ra Cristo 'b_u.

3

Hinga gue'_u y_un t'εdi ín 'daj_u rá Hogandqhi Oj_a _u

¹ Nu'ah_u ma z_u cu ah_u, ngue guí 'b_uhmb_u b_u ra häi Galacia, hanja gnán 'y_uamb_ui_u, to'o bi hyä ah_u ngue hin gui 'y_uøth_u a maju_uani. Nguetho rá mb_uadi gá 'y_uøhmb_u x_un ho 'b_ue'a nam b_uøn'a í du'a ra Jesucristo.

² P_ue damim b_uemhb_u ya nda'a ín 'daj_u rá Hogand_uhi Oj_u a, ha gue'_u y_un t'èdi Oj_u bi man ra Moisés, uague gue'b_u má èc'y_uei_u bi du ra Cristo nangu ma ts'oqui_u.

³ N_ue ya gá d_uhmb_u gán 'yoh_u rá Hogand_uhi Oj_u nangu gá 'y_uèc'y_uei_u ra Cristo. Ha guí èna gui hyehmb_u a, n_ue guí èna gan hocz_ueh_u ya. Hanja gán tontoh_u.

⁴ N_ue nangu gätho y_un _unbi gá nuh_u, ha hin te ts'_u nin 'yomf_uni bi 'da ah_u y_un _unbi. Nde'b_u gui p_uahmb_u ts'_u 'b_ue'a nam b_uøn'_u y_un _unbi.

⁵ P_ue gá 'y_uèc'y_uei_u 'b_ue'a bi 'y_uøt'ah_u ra Cristo, n_ue gue'a ín 'da ah_u rá Hogand_uhi Oj_u a, n_ue gue'a ní ja ah_u gui 'y_uøth_u y_un t'øt'e nuixte, n_ue hinga gue'a gní 'y_uøth_u y_un t'èdi y_u judío.

⁶ Nu ra Abraham bi 'y_uèc'y_uei a bi xi Oj_u da 'y_uørpe, n_ue hin'y_u man'da 'b_ue'a í ts'imanho a.

⁷ Nde'b_u gui p_uahmb_u ya ngue gätho y_u 'y_uèc'y_uei i comhb_u rán j_upi Oj_u bin t'un'na ra Abraham, tengu'b_u nju_uantho gätho y_u t'uhni ra Abraham. Nguetho i èc'y_uei 'b_ue'a bi man Oj_u tengu ra Abraham.

⁸ Nu Oj_u m_um'bet'o mi p_uadi ngue da numanho _u gätho to'o da 'y_uèc'y_uei 'b_ue'a bi ma, dague'b_u dy_um bom'betoh_u ra Abraham o hin'na. Janangu'e'a Oj_u bi xi'a ra Abraham: “Gätho y_u nde 'dahma 'dan'yo gui comhb_u ran j_upi _u da 'y_uèc'y_uei gui tengu i,” bi t'èmp'a ra Abraham.

⁹ Janangue'a gätho to'o da hyäntho ram hma nangué ran ho da 'yørcäh_u Ojä, n'dat'a ran japi ga comhb_u ra Abraham, nguetho n'dat'a rá t'ëc'yëi dí øth_u.

¹⁰ Nu'_u gätho ngue i ãna, jatho da 'yøt' yän t'ëdi bi un Ojä y_u judío, gätho da nu rán ts'ëmbi Ojä _u. Nguetho i mam b_u ja rá_m Hman Ojä: “Nu'b_u gui fësthohoh_u a n'da ran t'ëdi, säti thoho 'bë'a mi'da gui 'yøth_u 'b_u, në guexta'a gui nuh_u rán ts'ëmbi Ojä.”

¹¹ Mfädi ya ngue xínga n'da ra ja'i sä da zin'a Ojä nangué'a ní 'yøt' yän t'ëdi y_u judío. Pë tengu i mam b_u ja rá_m Hman Ojä: “Gätho to'o da hyäntho ram hma nangué ran ho da t'ørpe, nu Ojä di hocpa yá ts'oqui, në di un ra temazai.”

¹² Pë nu yän t'ëdi Ojä, gui ëmh_u gui uäspah_u rá mate Ojä _u. Pë bi 'yëntho _u: “Nu'b_u 'bui to'o da hyät'i da 'yøt'e gätho yän t'øt'e yän t'ëdi, dí zin Ojä _u yän t'ëdi 'b_u,” bi 'yë'n_u.

¹³ Nu'a ra Cristo bi yänj_u nangué ran ts'ëmbi mi ja xcá nuh_u ngue hin dá jas'h_u yän t'ëdi. Nguetho bi nu ran ts'ëmbi nanguéj_u 'b_u mín z_up_u ja ra pont'i. Në gue'a nam bøn'a mán t'o't'i b_u ja rá_m Hman Ojä: “Da nu rán ts'ëmbi Ojä a to'o din z_up_u ja ra za,” mi ãna.

¹⁴ Nangué 'bë'a bi 'yøt'a ra Cristo Jesús, sä ga hamhb_u rá Hogandahi Ojä, nangué'a dá ëc'yëih_u. Në n'dat'a ran japi bi un Ojä ra Abraham ngue da comhb_u y_u ja'i hing y_u judío, në gätho mi'da ngue da 'yëc'yëi.

Hingui sä yän t'ëdi di ts'onba ran hoqui bi 'yøt' ra Jesucristo

15 Ma z_u cu ah_u, ga xi ah_u n'da ra hmεpya ya. Tengu'b_u yoho y_un 'yoh_u i hon y_u testigo da 'yøt'a n'da ran hoqui, nε i huspa yá firma nε rá sello ra ze'mi. Njo'o man'da ran 'yoh_u sä di pädi.

16 Nu ran hogui bi 'yøt'ui Ojå a ra Abraham nε rá m bom'betο. Pε nu rá m hman Ojå him bi ma ngue gätho yám bom'betο, pε bi ma hønt'a n'datho, ngue gue'a ra Cristo.

17 Nugä ga xi ah_u ya 'be'a nam bøn'a dí m mangä. M'bet'o thoho xí 'yøt'ui ran hogui Ojå a ra Abraham, nε tengu'b_u ya bi firmabi ngue njå m'b_u dim pädi. Nε m'bejua b_uya bi un y_un t'εdi ma mijudíohe, 'b_u ya xí thoqui goho ciento nε 'däte ma 'det'an jεya. Pε hin'y_u yá ts'edi _u y_un t'εdi ngue di ts'onba a ran hogui bi 'yøt'ui Ojå ra Abraham.

18 Nε nu'b_u da gue'_u y_un t'εdi xtí zinj_u Ojå, pε hin xtá man'a Ojå a ran hogui í hogazεhεh_u Ojå 'b_u. Pε nu'a ran hogui bi mammi Ojå a ra Abraham, di untho nangue rá mate zεhε.

19 Pε hanja í zån'na Ojå _u y_un t'εdi, gue'b_u ya hinga gue'_u ørcah_u ran ho _u. Pε m'bejua bi man Ojå y_un t'εdi, guep_u da fädi gätho i ja yá ts'oqui y_u jä'i. Pε nu'_u yám 'behni Ojå mahεts'i bi xi'a ra Moisés ngue di un y_un t'εdi y_u jä'i nε hinga guesε Ojå. Nε bi zån Ojå din t'ε'ts' 'b_u bi zøh rá m bom'betο ra Abraham ngue bi ma ba εhε, ngue gue'a ra Cristo.

20 Pε nu Ojå bin yåseui ra Abraham 'b_u mí 'yøt'ui ran hogui, njom mi 'bä'inde n'da ra pøngahya, nε him mí 'bähmi n'da rá m 'behni mahεts'i. Nε hønt'a Ojå bi 'yøt'ui ran hogui ra Abraham.

'Be'a nam bøn _u y_un t'εdi

21 Pε nu'a Oja hingui yoho yam hma bi xijm. Nu'bm xcá hāthm xcá jas'hm yán t'øt'e m yam t'ɛdi, gue'm xtí 'dajm ra temazaí 'bm.

22 Pε nu rām Hman Oja i ma ngue gātho ym ja'i i ja yú ts'oqui. Ne gātho to'o da 'yεc'yei 'be'a bi 'yøt'a ra Jesucristo, da hyani 'be'a bi man Oja ngue di unni.

23 Nu'bm hin ní zøcua hāi ra Cristo, mí øthe yán t'ɛdi Oja madí mandagahe xam ho, tengu'bm dym ofādihe. Jague'bm mi zøh ra Cristo, dá hamhbe rá mate bi xogahe.

24 Ne nu yam t'ɛdi midí mandagahe 'bm hin ná paḥmbe ra Cristo. Ne tengu n'da ra t'uhni i pa ma unbi 'bm hingui ho øt'e, pε gue'm dá hamhbe rá mate ra Cristo di hogahe.

25 Nuya dá dāh ma mbuihm ra Cristo, ne him man dí homhbm 'be'a man'da di mandagahm.

26 Nguetho gātho bi 'yørcahm yú t'uhnigahm Oja 'bm má hamhbm rá mate ra Cristo.

27 Ne gātho dán xixyāhm nangue dí tenhdm ra Cristo ne 'da'angu dí m bεmhbm a.

28 Ne dí 'buhmbm ra Cristo, janangue'a hinga 'dahma 'dan'yo bm na nujm Oja, dym judío hm, o gue dym griegohm, o gue dym 'yεhεhm o gue hin dym 'yεhεhm, o gue yam 'yohm, o gue ym xisu. Pε gātho gahm tengu'bm dí 'buhmbm n'danja'itho bm na nu Oja.

29 Ne nu'bm dí 'buhmbm ra Cristo, tengu'bm ne ahm gātho bi xandgahm ra Abraham, ne sä ga comhbm ran hogui bi 'yøt'ui Oja a, ne sä ga hamhbm rán japi Oja bi ma di unni.

4

1 Nuya dín nde ga xi ahm n'da ra hmεpya 'be'a mi

ørcahe yún t'ɛdi Oja 'bɥ him mi tĩmhbe ran 'yomfɛni. Tengu'bɥ n'da ra t'ut'uhni da du rá ta, nɛ i 'bɥi tengu'bɥ n'da ra 'yɛhɛ bɥ ja rá ngu, madague'bɥ xɥn ngu 'bɛ'a bi zocpa a rá ta.

² Jatho da mba ma manda asta gue'bɥ go bin te ra t'uhni.

³ Nɛ gue'a mi øthe a 'bɥ hin ná pɥmhbe, midí mandagahe ɥ yún t'ɛdi Oja, gue bi xije 'bɛpɥ dán 'yohe ua ja ra ximhäi.

⁴ Pɛ nu'bɥ mi zøn ra pa ngue bá pɛnh Oja rá Ts'unt'ɥ, nɛ bim 'bɥi nangué n'da ra xisu ngue ma mijudíohe. Nɛ nu'a rá Ts'unt'ɥ Oja bi 'yøt' yún t'ɛdi Oja.

⁵ Janangué'a bi zä bi hyagahɥ gätho yɥ ts'oqui dín dupatehɥ nangué hin dá øthɥ yɥn t'ɛdi xɥn ho, nɛ bi zä bɥ bi zinɥ Oja ngue dyɥ t'uhni gahɥ bɥya.

⁶ Nɛ nuɥ yá t'uhnigahɥ Oja, nɛ bá pɛngahɥ a rá Hogandahi bɥ ja ma mbɥihɥ. Nɛ nangué dí 'bɥhmbɥ rá Hogandahi Oja, sä gam mamhbɥ ngue ma Tahɥ Oja.

⁷ Nuya guí 'bɥhmbɥ ngue yá t'uhni ahɥ Oja, nɛ hin guí 'bɥhmbɥ tengu gyɥ 'yɛhɛhɥ. Nɛ nangué'a 'bɛ'a bi 'yøt'a ra Cristo, Oja dí 'da ahɥ 'bɛ'a gätho i ja, nguetho yá t'uhni ahɥ.

I hɔdumbɥi ra Pablo nangué yɥ 'yɛc'yɛi

⁸ Pɛ nu'bɥ hin gní pɥhmbɥ Oja majuɔni, ngue gue'ahɥ hing yɥ judío ahɥ, gmín 'yɛhɛhɥ yɥ oja ngue him majuɔni.

⁹ Pɛ nu ahɥ ya gá pɥhmbɥ Oja, nɛ'a Oja i pɔ ahɥ. Ha guím bɛmhɥ guí hyomhbɥ man'da ra 'yu mahøn'a, ngue gan 'yɛhɛhɥ yún t'ɛdi Oja guím bɛnsɛhɥ dí zin'ahɥ Oja ɥ. Pɛ nu yɥn t'ɛdi hin'yɥ yá

ts'edi ɸ, tengutho a ra 'yu gá hyɛhmbɸ mam'bet'o, 'bɸ gmí thəndehɸ yɸ oja him majuaɸni. Pɛ nte manho da 'yøt'ahɸ mahø'n'a ɸ.

10 Pɛ nuya gui ɛmhɸ i ja yú ts'edi ɸ 'da yɸ pa, o gue'ɸ 'da yɸ zəna, o gue 'da yɸ jɛya.

11 Nugä dra Pablogä, ɛmmɛ dí su nanguɛ ra 'bɛfi xtá øt'ä bɸ gui 'bɸhmbɸ, nɛ 'bɛ'a dá xi ahɸ, ɛna gue'bɸ nte ní mbatho.

12 Nu ahɸ ma zɸ cu ahɸ, dín nde ahɸ gam 'bɸhmbɸ tengugä, nguetho dá ɛ'ts' yɸn t'ɛdi mi øt'ä, nɛ dí 'bɸcä tengu ahɸ ngue njəm'bɸ gá 'yøthɸ yɸn t'ɛdi mam'bet'o. Nɛ nu'bɸ mám 'bɸhmbɸ bɸ, gán numanhøjɸ, nte mán ts'o gá 'yørcahɸ. Masque nɛhya gui 'yømanhohɸ na.

13 Pɛ gui pəhmbɸ ngue mi ugä, nɛ gue'a dá mbagä bɸ. Nɛ nu'bɸ mám 'bɸhmbɸ bɸ, dá xi ahɸ ran ho ma'da'yo bɸya.

14 ɛmmɛ xɸn hɛi ran ɸ mi jagä, pɛ njo'o ahɸ gá sanjɸ ngue xɸn ugui. Pɛ gätho ahɸ gá sinjɸ xɸn ho, tengu'bɸ dram 'bɛhni mahɛts'igä, o tengu'bɸ da guecä dra Jesucristogä.

15 ɛmmɛ mi hu ní mbɸihɸ 'bɸ má xi ahɸ ram hma. Nɛ nu'bɸ 'bo'o xtán zä, xtá hyəh rá dā nɛ xtí 'daqui.

16 Pɛ nuya, ha gui sɸjɸ ya nanguɛ dí xi ahɸ majuaɸni.

17 Nu yɸ ja'i ngue i hä ahɸ, høntho in nde di 'uec'ahɸ nanguecä, nguetho in nde ahɸ go gui numansuhɸ ɸ nɛ gui tɛnhdɸ ɸ.

18 Xɸn ho ngue gui tɛnhdɸ ɸ 'da, pɛ gui huanhdɸ to'o majuaɸni im ma xɸn ho, madague'a hinga 'darbɸ dí 'bɸhmbɸ.

19 Ma zɸ t'əhni ahɸ nanguɛ ra Cristo, nts'edi gá

ungah_u, tengu'b_u n'da ra xisu ngue hinga nam 'b_uh rá t'uhni, ngue xø ga ja ah_u gam 'b_uhmb_u ma'da'yo mahøn'a. Ne guexta'a ga thoqui ga nu ran unbi, jague'b_u gá p_uhmb_u x_un ho a ra Cristo.

²⁰ Xi'b_u di 'b_ucä b_u, n'dahma sä dan y_usch_u, nguetho nuua dí 'b_ucä hingui sä ga p_udi 'b_u'a guím b_uemhb_u.

Rá hmεpya ra Agar ne ra Sara

²¹ Nu ah_u ngue guín nde gui 'yøth_u yún t'edi ma mijudíohe, ga xi ah_u ya 'b_u'a nam bøn u y_un t'edi.

²² Nt'o'ti ngue mi 'b_u'i yoho yá ts'unt'_u ra Abraham. N'da rá ts'unt'_u ra 'y_uh_u xisu, ne n'da rá ts'unt'_u a rá xisu zeh_u ngue hinga gue'a rá 'y_uh_u.

²³ Nu rá ts'unt'_u ra 'y_uh_u xisu bim 'b_ui tengutho 'b_u im man y_u ja'i dim 'b_uh yá t'uhni, p_u nu rá ts'unt'_u a rá xisu zeh_u bim 'b_ui nangue rá ts'edi Oja nguetho ya xí man'a Oja ngue dim 'b_ui.

²⁴ N'da ra hmεpya ngue yoho y_u 'y_u i hax y_u ja'i. Nu ra 'y_uh_u xisu ní huti ra Agar, rán t'uti u yún t'edi Oja bin t'un'na Moisés b_u ja ra t'øhø Sinaí. Ne nu'_u to i ten'nd_u, tengu'b_u y_u 'y_uh_u u.

²⁵ Nu ra Agar i uh ra hmεpya nangue ra t'øhø Sinaí nub_u ja ra häi Arabia, ne ngutho ra dahnini Jerusalén ngue'a i ja b_u a ya. Ne nu y_u ja'i i 'b_uu, i uh ra hmεpya tengu'b_u yá 'y_uh_u u yún t'øt'e y_un t'edi u.

²⁶ P_u nu ra xisu ngue hing ra 'y_uh_u i uh ra hmεpya nguep_u mah_uts'i, ra hnini Jerusalén ma'da'yo. Ne njongui pa ma manda b_u nangue y_un t'edi. Ne nuju dyú m_unguh_u b_u.

²⁷ Nt'o'ti b_u ja rá m hman Oja:

Gan johya gra xisu ngue hing ra 'yɛhɛ, madague'bɛ
hinga nam 'bɛh ni t'ɛhni.

Nts'ɛdi gan ya nangué nin johya, gue'e hin gana nu
ran ɛnbi.

Nguetho dim 'bɛh mi'da ni t'ɛhni ngue yɛ t'ɛhni
Oja, ɛmme xtán ngu, xinda gue'a ra 'yɛhɛ
xisu ngue i tɪn yɛ t'ɛhni nangué bi mansɛ
tengu yɛ ja'i.

²⁸ Ma zɛ cu ahɛ, nuya dí øthɛ tengu ra Isaac rá
ts'ɛnt'ɛ ra Abraham, ngue Oja bi ma dim 'bɛi.
Nguetho yɛ t'ɛhnigahɛ Oja tengu bi ma.

²⁹ Pɛ nu man'da ra ts'ɛnt'ɛ ngue bim 'bɛi nangué
bi mansɛ tengu man yɛ ja'i, bi zɛ'a ra ts'ɛnt'ɛ
ngue bim 'bɛi nangué rá ts'ɛdi a rá Hogandahi Oja,
tengutho in ja ya.

³⁰ Im mam bɛ ja rá m hman Oja; “Dami 'yɛthɛ ra
'yɛhɛ xisu nɛ'a rá t'ɛhni, nguetho hin da gonhui
'bɛ'a i ja rá ts'ɛnt'ɛ ra xisu ngue hing ra 'yɛhɛ.”

³¹ Gui pɛhmbɛ ya, ma zɛ cu ahɛ, ngue hin dyɛ t'ɛhni
gahɛ ra 'yɛhɛ xisu. Pɛ tengu'bɛ dyɛ t'ɛhnigahɛ ra
xisu ngue hing ra 'yɛhɛ.

5

Hin dan 'yɛhɛhɛ yɛn t'ɛdi mahɔn'a

¹ Nu'a ra Cristo bi yanjɛ bɛ min 'yɛhɛhɛ
mam'bɛt'o, ngue ya him man dan 'yɛhɛhɛ bɛ.
Pɛ damin zamhbɛ bɛ hapɛ bi mbäp'ahɛ ra Cristo,
nɛ 'yo gadín umhbɛ gan 'yɛhɛhɛ mahɔn'a.

² Dami 'yøhmbɛ ya 'bɛ'a dí xi ahɛ, nugä dra
Pablogä. Nu'bɛ gui 'yɛna gui 'yøthɛ 'da yɛn t'ɛdi
ngue gui hyɛc ni xifanihɛ, nu'a ra Cristo hin da zä
da 'yøt'ahɛ n'da ran ho a 'bɛ.

3 Dín nde ga xi ah_u mahø'n'a. Nu'b_u gui d_u'mi gui 'yøth_u yån t'ɛdi ma mijudíohe, jatho gátho gui 'yøth_u, nguetho hinga xøt'a n'datho gui 'yøth_u.

4 Nu'b_u 'b_u i 'da ah_u ɛna ngue ja yú ts'ɛdi _u yån t'ɛdi di hoc'a ni mb_ui_h_u ngue da zimanho ah_u Oja, pɛ ya gá hyehmb_u ra Cristo 'b_u, nɛ gá 'uehmb_u b_u ja rán huɛcate Oja b_uya.

5 Pɛ nu rá Hogandahi Oja dá h_umhb_u 'b_u má p_uhmb_u majuani ra Cristo, gue'a dí 'yɛnj_u x_un hoj_u Oja a, nɛ gue'a ná tømhb_u da zinj_u x_un ho.

6 Nɛ nu'b_u dí 'b_uhmb_u ra Cristo, madague'b_u da mba nthɛqui ma xifanih_u o hin'na, hin te di muui. Pɛ man'da hnɛhi thoho ga simhb_u x_un ho ma mb_ui_h_u a ra Cristo, nɛ gue'a dí jaj_u ga øth_u ran huɛcate a.

7 Pɛ nu'b_u rá mb_udi thoho, ɛmme gmí 'yoh_u x_un ho b_u ja rá 'yu Oja. To'o bi z_ump'ah_u ngue hin guí øth_u ra 'bɛfi majuani.

8 Him bi z_ump'ah_u Oja, nguetho guesɛ Oja bi zon'nah_u gan 'yoh_u b_u ja rá 'yu.

9 Nu'b_u guí 'b_uhmb_u n'da in nde di ts'on'na nin 'yomfɛnih_u, 'da xni ts'on'natho ni mb_ui_h_u 'b_u, tenguthoho 'b_u rá íxi ra thuhmɛ i sinni gátho ra j_uni.

10 Nugä dí h_uxa njuani ngue ma Hmuh_u Oja di ja ah_u 'da'angu gam bɛmh_u. Nɛ to'o i 'b_up_u ngue in nde di ts'on'na nin 'yomfɛnih_u, da nu rán ts'ɛmbi Oja a, hønt'a go to'o.

11 Nu'b_u guexta'a dí xicä y_u ja'i, jatho gui 'yøth_u yån t'ɛdi ma mijudíohe, hin din nugä ran _ucpi 'b_u. Pɛ guexta'a i pa ma _uguigä nguetho dí m mangä, jatho gui 'yɛc'yɛi_h_u a ra Cristo, ngue bi du b_u ja ra

pont'i nangué ma ts'oquih.

12 Nu'a to'o in nde da hyeɛ'a ni xifanih, man'da xun ho 'bɛ da 'uetho ɛ.

13 Nguetho nu ahɛ, ma zɛ cu ahɛ, Oja bi ja ahɛ bi thøc'ahɛ yun t'ɛdi, nɛ bi zon'nahɛ in nde ahɛ gan 'yɛhɛhɛ n'da ngu n'da ahɛ nangué ran huɛcate. Nɛ hinguin nde ahɛ gui 'yøthɛ ni pähä zehɛhɛ.

14 Pɛ tengu'bɛ dá jas'hɛ gätho yun t'ɛdi Oja 'bɛ dan huɛjɛ n'da ngu n'dajɛ tengu bɛ nan huɛcsehɛ.

15 Pɛ gan jamansuhɛ, xøhma ts'urpɛ thoho gam 'bɛsehɛ 'bɛ gan sɛhmbɛ n'da ngu n'da ahɛ, nɛ gan täthɛ.

Gam bɛmhɛ rá Hogandɛhi Oja

16 Pɛ guehna dí xi ahɛ na ya. Dami 'yøthɛ a di bɛn'nahɛ rá Hogandɛhi Oja, nɛ gue'a gni 'yɛs'hɛ gni 'yøpɛ rá pähäzehɛ ni ja'ihɛ bɛya.

17 Nguetho nín 'yomfɛnise n'da, hinga gue'a im man rá Hogandɛhi Oja a, nɛ nu rá Hogandɛhi Oja hinga 'da'anguui ní pähäzehɛ n'da, nɛ din sɛhmi ɛ. Nɛ nu rá Hogandɛhi Oja hin di jajɛ ga øthɛ 'bɛ'a in nde ma ts'on 'yomfɛnihɛ.

18 Nɛ nu'bɛ gue'a rá Hogandɛhi Oja dí tenhdɛ, di zerca ma mbuihɛ, janangué'a hin da zä da sijɛ dá festahɛ yun t'ɛdi Oja.

19 Gätho mfadi 'bɛ'a nín t'øt'e n'da 'bɛ øzehɛ 'bɛ'a in nde ní ja'i n'da. Ngue i øt' ran 'yomt'ɛni, nɛ ran ts'om'bäi, nɛ ra ts'on'yomfɛni,

20 nɛ i thande yɛ za o gue yɛ hmite, nɛ i øt' yun jaxtøni, nɛ i øt' yun sɛi, nɛ i øt' ran ts'ɛya, nɛ in cue, nɛ i øt'a i numanhose, nɛ i øt' yun heque, nɛ i nde n'danni din 'yo,

21 nε i siyate, nε i hote, nε mihni, nε di muns' pε ja yε ngo ngue da 'yɔt' yε ts'oqui, nε n'dan'yo tho ho i ɔt'e. Nε dí xi ahε mahɔn'a tengu dá xi ahε, ngue nu'ε to'o ɔt' ya, hin nan säui da yεrpε di manda rá ts'edi Oja.

22 Pε nu'a rá Hogandahi Oja di jajε ga ɔthε ran huɛcate, nε ran johya, nε ní hyu ma mbuihε a, nε hin dan xɔmbuihε, nε ga ɔthε ra yembui, nε ran hocja'i, nε ga jaɣs'hε dí mamhbε,

23 nε hin ga säman'uhε, nε ga samzεhε ma mbuihε. Nε nu'bε ga ɔthε ya, hin'yε n'da ran t'ɛdi da zä dí zajε 'bε.

24 Nε nu'a to'o in 'youi a ra Cristo, tengu'bε xí guarpε ja ra pont'i a rá ts'on'yomfɛni zεhε, ngue him man di manda a rá pähä zεhε nε gätho 'bε'a mí nde rá ja'i.

25 Pε nu'bε dí 'bεhmbε rá Hogandahi Oja, jatho ga jafε di mandagahε 'bε'a gätho dí ɔthε 'bε.

26 Pε nde'bε hin dan 'yεzεhεhε, jananguε'a hin ga bεnbahε ε mi'da ngue da nde da 'yɔt'e tengu'ε 'da bin 'yεts'i.

6

Dam fäxhε n'da ngu n'dajε

1 Ma zε cu ahε, nu'bε 'bε'a n'da ahε bi dang bε ja ran ts'o, pε nu'ahε gue guexta'a guím bεmhε rá Hogandahi Oja, janate tho guin zohmbε a, gui zεhmbε da mbeng bε ja rá 'yu Oja, guim bεmhε nε'ahε hin'yε ni ts'edihε, ts'εrpε tho ho nε ahε gui tɔnjε 'bε da ts'ä ahε.

2 Nε nu'bε guí comhbε ni dumbuihε, guí ɔthε rán t'ɛdi ra Cristo 'bε.

³ Pε nu'b_u 'b_u'a n'da ah_u din 'yεzεhε, nε hin'y_u 'bε'a p̄adi, din hyäzεhε 'b_u.

⁴ Nε hinga gue'a nan johyah_u ngue gam bεmh_u x_un ho ma 'bεfi_u xinda gue mi'da. Pε ga ørpamasu ma 'bεfi_u ngue ga øth_u x_un ho, nε gue'a dán johyah_u a b_uya.

⁵ Pε n'da ngu n'da ah_u jatho gui 'yøzεhεh_u 'bε'a go ní 'bεfi di 'da ah_u Oja, ngue ni 'bεfizεhεh_u.

⁶ Nu ah_u ngue i sän'nah_u ran ho ma'da'yo, nde'b_u gui fäxh_u ni xänbateh_u gätho 'bε'a i honi, janangue'a 'da xtám fäxtah_u.

⁷ O guím bεmh_u gui nuh_u ran ho 'b_u guí øth_u ran ts'o, nguetho guidín hyäzεhεh_u 'b_u guím bεmh_u a, nε hingui sä ga häth_u Oja. Tengu'b_u ga tuhm_u y_u hmudä. Nu'b_u dá tuhm_u a x_un ho, x_un ho a din ja b_uya, pε nu'b_u ga tuhm_u a hingui ho, hingui ho din ja b_uya.

⁸ Nu'b_u 'b_ui to'o i øt'e ngue i numanhosε rá ja'izεhε, xmá mba di 'bεh ra temazai 'b_u. Pε to'o 'b_ui nangue rá pähä rá Hogandahi Oja, nu'a din t'un ra temazai.

⁹ Nde'b_u hin dan xømb_ui_u ngue ga øth_u ran ho, nguetho da zø_n ra pa da hnurca ma 'bεfi_u 'b_u hin da güent' ma mb_ui_u.

¹⁰ Janangue'a jant'a thoho ga ørpah_u ran ho gätho ma mija'ih_u a ra ora ngue da zä ga ørpah_u. Nε man'da gam bεmh_u ga ørpah_u ran ho u ma cuh_u nangue ra Cristo.

Man'da ran zofu, nε ran zεngua ran zεgui

¹¹ Guím nuh_u ya y_u t'ohni x_un ndoho dá o't'äzεhε.

¹² Nu'u to'o in nde di 'bεp'ah_u ngue gui hyc ni xifanih_u, pε hønt'a in nde dí numanho y_u ja'i. I su

xtá nu ran ɯnbi 'bɯ xta ma, hɔnt'a ra Cristo í hogahɯ
'bɯ mí du bɯ ja ra pont'i nangue ma ts'oquihɯ.

¹³ Nu'ɯ to'o im ma ngue da thec'a ni xifanihɯ,
pɛ nde hɔnt'a dí yɛt'a gui tɛnhdɯ, gue'bɯ da zã di
'bɛp'ahɯ gui hyɛc ni xifanihɯ. Nɛ hingui øt'e gãtho
yɯn t'ɛdi.

¹⁴ Pɛ nugã hin dín nde dá yɛt'a dí øzɛhɛ. Pɛ hɔnt'a
nán johyagã a í du bɯ ja ra pont'i ma Hmuhɯ ra
Jesucristo. Nɛ nugã tengu'bɯ 'darbɯ dá tu'be ra
Cristo, tengu'bɯ dá tugã ua ja ra ximhäi, ngue hin
dí øt'ã yún t'øt'e a. Nɛ nu yún t'øt'e ra ximhäi, hin te
rán jauri a 'bɛ'a dí øt'ã.

¹⁵ Pɛ nu'ɯ in 'yohɯ ra Cristo, hin te di muui 'bɯ
nthɛqui o hin'na, pɛ man'da di muui ngue i ja ra
tema'da'yo.

¹⁶ Nɛ dí äp Ojã da hyurpa yá mbui, nɛ di un rán
johya ɯ gãtho to'o i 'yo ra 'yu dí xi ahɯ, nguetho
gue'ɯ majuaɲi yá t'ɯhni Ojã ɯ.

¹⁷ Nu yɯ pa dí mba bɯ ya, o ɛmmɛ gadí ɯngahɯ ma
mbui, nguetho i ja yɯ mbɛdi ma ja'i hapɯ bi ts'ɛgui,
nangue dán 'yɛhɛgã ra Hmu Jesús.

¹⁸ Ma zɯ cu ahɯ, dami cohmbɯ rá mate ma
Hmuhɯ ra Jesucristo. Nɛ hɔnt'a dí xi ahɯ a ya.

**Ra 'da'yonhogui nangué ma Hmuh[†] ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomi, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366